

Jämställdhetsplan

2023-2024

Synteleje Förskola

Vision

Kvinnor/flickor och män/pojkar skall ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden i livet och ska bemötas och behandlas därefter.

Målsättning

- En ökad medvetenhet om vårt eget förhållningssätt, tänkande och bemötande gentemot barn, arbetskamrater och föräldrar.
- En ökad förståelse för allas lika värde oavsett kön, fysiskt eller psykiskt handikapp, social eller etnisk bakgrund, sexuell läggning.
- En förskola där alla barn ges lika möjligheter till lek, lärande och utveckling.
- Alla barns rätt att oavsett kön bli sedda, hörda och få lika stort utrymme.

Regelverk

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras
Artikel 2 FN:s konvention om barns rättigheter

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller

ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Lpfö18

Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet. Lpfö18

Miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang. Många valmöjligheter ger ökade förutsättningar för barnen att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter. Det är viktigt att alla som arbetar i förskolan bidrar till att barnen oavsett könstillhörighet ges förutsättningar för utvidgade upplevelser och uppfattningar om sina möjligheter. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar. Lpfö18

”Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.” skollagen (2010:800)

Ansvarig

Ansvarig för jämställdhetsplanen är rektor som tillsammans med arbetslaget arbetar fram och årligen utvärderar och reviderar planen. Hela arbetslaget deltar i det kontinuerliga arbetet att observera, analysera, åtgärda samt följa upp och utvärdera arbetet under året.

Begrepp

Jämställdhet är ett begrepp som handlar om att kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla områden. Jämställdhet handlar om maktförhållanden och relationer mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Det krävs ett professionellt förhållningssätt som har sin bas i vetenskap och forskning för att kunna arbeta i enlighet med förskolans jämställdhetsuppdrag. Kunskapen behövs för att veta vad man vill göra, vad man gör och varför.

Samverkan mellan barn, personal och vårdnadshavare

Vi lyfter in barnens tankar och reflektioner som kan kopplas till kön och jämställdhet. Det kan handla om allt från vilken typ av leksaker som köps in till förskolan, hur man kan göra om traditionella sagor, deras tankar kring vem man kan bli kär i till vem som känner att den får gråta. Vi tar upp jämställdhet som en punkt på personalmöten och i den dagliga utbildningen med barnen. Rutiner och riktlinjer följs upp och utvärderas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Jämställdhet tas upp som en punkt på höstens föräldramöte samt att Jämställdhetsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida.

Det finns också möjlighet att svara på de årliga enkätfrågor som tar upp jämställdhet och värdegrundsarbete.

Förebyggande åtgärder

Vid nyanställning av personal till förskolan, samt vid nyttjande av vikarier, skall hänsyn tas till att jämna ut könsfördelningen.

Åtgärder för att uppnå målen

- Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vi vuxna viktiga som förebilder. Vårt förhållningssätt ska hjälpa oss så att alla i vår verksamhet känner sig inkluderade och välkomna.
- Vi uppmuntrar könsöverskridande lekar och val av lekmaterial.
- Vi påvisar och uppmuntrar olikheter i familjekonstellationer.
- Vi uppmuntrar olikhet och frihet vad gäller klädsel och utseende.
- Vi bemöter alla barn som individer utifrån deras personlighet och behov.

- Vi ska regelbundet reflektera över vårt eget beteende och bemötande av barn och vuxna.

- Uppmärksamma och konstruktivt hjälpa varandra när någon agerar i strid mot jämställdhetsplanen.

- Dagligen ge varje barn lika möjlighet att komma till tals i olika situationer.

- Gruppera så att personligheter och individuella behov tillgodoses.

- Stärka alla barn i att skaffa sig behörighet till alla områden och aktiviteter men också att kunna utveckla sitt eget intresse.

- Vid inköp av böcker, material och leksaker ska vi beakta genusperspektiv.

- Vid inredning och möblering av förskolan ska vi beakta genusperspektivet.

Metoder

Vi diskuterar regelbundet värdegrundsfrågor på våra personalmöten och planeringstid i arbetslagen.

Vi uppmuntrar alla att våga prova nya lekar, verktyg, material och situationer som kanske känns främmande.

Vi styr en del av utbildningen så att vi introducerar nya möjligheter i olika aktiviteter

Vi använder oss av kompismix för att skapa nya gruppkonstellationer.

Vi observerar varandras sätt att möta barn för att få insikt om vårt eget bemötande

Vi gör bokanalyser ur genussynpunkt av våra böcker och ser därmed över vad vi kan komplettera med.

Vi gör löpande observationer om vilket material, vilken lek och var barnen är. Det synliggör var barn och personal befinner sig och hur de använder den pedagogiska miljön. Utifrån detta planerar vi för hur vi kan utveckla förskolans miljö och material.

Kompensatorisk pedagogik kan användas om vi efter observationer och kartläggning ser förekomst av olika traditionella mönster för flickor och pojkar. Med det avses arbete för att på olika sätt bredda flickors och pojkars traditionella könsroller. Som exempel kan kompensatorisk pedagogik vara att flickorna får leka rörelselekar med stora rörelser i hela rummet. Pojkarna får träna lekar som krävde samarbete och dialog i små grupper. Individens förutsättningar och intresse måste dock alltid stå i fokus.

Utvärdering

Genom kontinuerlig diskussion bland personal, föräldrar och barngrupp utvärderas vårt jämställdhetsarbete årligen.

Vi tar upp jämställdhet i den dagliga utbildningen med barnen och som en punkt på personalmöten. Rutiner och riktlinjer följs upp och utvärderas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Jämställdhet tas även upp som en punkt på höstens föräldramöte samt att

Jämställdhetsplanen finns tillgänglig för alla på vår hemsida och i Tyra appen.

Det ges möjlighet för vårdnadshavare att svara på de årliga enkätfrågor som tar upp jämställdhet och värdegrundsarbete.

Årligen har vi genomgång och analys av vår jämställdhetsplan:

- Vad har vi gjort under året?
- Vad har det gett för resultat? Hur ser vi det? I barngruppen och i arbetslaget?
- Behov av åtgärder för att uppfylla våra uppställda mål?
- Revidering av planen?
- Hur går vi vidare?

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 2 FN:s konvention om barns rättigheter

Mål Jämställdhet 2022/2023

Mål

Aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn kan få likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet- Lpfö18

Insatser: Hur gör vi? Hur går vi vidare?

Vi ska fortsätta prata om jämställdhet då vi ser behov för detta i gruppen. Vi som pedagoger kan bli mer uppmärksamma på hur vi uttrycker oss för att inte begränsa enligt normerna. Även att inte begränsa barnens lek och lärmiljö och aktivt arbeta med detta dagligen. Kompismix är en bra aktivitet för att bryta dessa normer och detta ska vi använda oss mer av, minst en gång i veckan.

Vi behöver synliggöra normer och eventuellt köpa in nytt material om så behövs för att visa en större bredda av identiteter och normer

Vad har vi gjort under året? Vad har det gett för resultat? Hur ser vi det? I barngruppen och i arbetslaget?

Efter att vi använt **Familje memory** flera gånger hör vi att barnen pratar mer om att familjen kan se olika ut, några barn har ännu inte tagit till sig att familjer kan se olika ut, trots att vi pratat mycket om detta. Detta har startat många funderingar och samtalsämnen om hur man kan få barn om man är två flickor, om vem de vill gifta sig med. Pratade att man inte måste bestämma sig redan nu OM man vill gifta sig eller ha barn. Detta har varit bra frågor då vi läst Familjeboken

Läsa familjeboken- två flickor/ pojkar får barn tillsammans. Att man kan adoptera eller skapa en familj på andra sätt. Boken väckte många funderingar och genom de frågor och samtal barnen hade under tiden vi läste och efteråt visade att de fått större kunskap och nya tankar runt ämnet och därmed början till en större uppmärksamhet och förståelse för att familjer ser olika ut och att det är både bra och viktigt att det finns olika familjer.

Rita våra egna familjer- Vissa var väldigt engagerade/ koncentrerade att rita sin familj, prata om vad de gör på bilden, hur de är klädda, om man har husdjur och så vidare. Barnen fick även träna att skriva sina egna namn på teckningarna.

Måla/ bygga våra familjer -Några barn målade med målarfärg, familjer ser olika ut, någon målade en blomfamilj med ny teknik. Några barn ville inte måla så då kunde man bygga en figur i lego eller annat material. De blev fina kreaturer som barnen motiverade/berättade hur de tänkte när de byggde.

Dragstory hour, Ystads kommun bjöd in till kulturgarantin där DQSH Sweden berättade sagor från Olika förlag då fick vi en sagostund full av glitter, kärlek och acceptans. Barnen var aktiva och delaktiga i sagostunden och efteråt fick vi höra många fina tankar från flera barn som visade att budskapet om att det är både viktigt och bra att vi är olika samt att vi hjälper varandra uppfattats av barnen.

Att arbeta med kompismix har visat sig fungera bra. Barnen vill ofta fortsätta att arbeta med de aktiviteterna även efter vi pedagoger avslutar.

Vi har pratat om allas lika värde när vi läst böcker och i vardagliga situationer, vi pedagoger spelar upp rollspel där vi utmanar barnens normativa tänkande. Vi ser att barnen kan i teorin men ska nu även kunna applicera det på verkliga livet. I kommunikationen med de andra barnen på förskolan så märker vi att i diskussioner sinsemellan uttrycker de åsikter och tankar så att vi förstår att flera har börjat till ett normbrytande tankesätt. Exempel på detta kan vara vid rollekar då vi kan höra de säga saker som "pojkar kan ha klänning eller blå är ingen pojkfärg" eller liknande.

Vi ser till att ha böcker tillgängliga för barnen som antingen är normbrytande eller som inte spelar in i någon stereotypisk könsroll. Vi letar aktivt efter den typen av böcker på biblioteket och när vi köper in själva. Vi pedagoger har en del könsstereotypiska uttryck som vi fortsätter att medvetandegöra och förändra med hjälp av varandra.

Hur kan vi utveckla vår verksamhet och miljö för att nå de uppsatta målen?

Vi fortsätter med detta arbete kontinuerligt då vi anser att jämställdhet är ett viktigt ämne att ta upp med jämna mellanrum. Att prata med barn om jämställdhet är att ge dem en chans att skapa ett större handlingsutrymme, vad vi gör, vad vi säger och hur de kan påverka sitt eget liv.

Vi fortsätter använda oss av aktiviteter så som kompismix samt andra nämnda sätt som Familjeboken och familjememory där vi arbetar in ämnet i vardagen.

Vårt sätt att arbeta med positiv förstärkning och lågaffektiv bemötande är en stor del i hur barnen lär sig att tala om och till varandra, vi arbetar fortsatt aktivt med detta.

När vi läser är det viktigt att stanna upp och kolla så alla hänger med samt understryka ett könsneutralt synsätt och agerande.

Vi ser att kompisböckerna, kompismix, positiv förstärkning samt att stanna upp i olika medier och diskutera fungerar väl.

Vi kommer att fortsätta vårt arbete med jämställdhet och vi är uppmärksammade på olika könsmonster i barnens lek som eventuellt kan begränsa deras utveckling, val eller lärande.

Utvecklingsbehov-Hur går vi vidare?

Vi arbetar vidare med de tankar, metoder och förhållningssätt som nämns i ovanstående rubrik. Vi ser ett större behov av egen barnlitteratur som ett bra verktyg i arbetet med normer och könsmonster där vi får fler infallsvinklar till samtalsämnena och kan ifrågasätta och utmana barnens tankar för att skapa större handlingsutrymme för individens utveckling.